

РЕШЕНИЕ

№ 473

гр. Благоевград, 04.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ТРЕТИ СЪСТАВ, в публично заседание на тридесети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Надя Узунова

при участието на секретаря Мирела Гълъбова
в присъствието на прокурора Г. В. М. Анн. Кр. Авр.
като разгледа докладваното от Надя Узунова Гражданско дело №
20221200100016 по описа за 2022 година

Производството е образувано по предявен иск от А. Д. Д. против Прокуратурата на РБългария за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 300 000 лв.,

Ищецът сочи, че срещу него са водени две наказателни производства по обвинения за извършване на престъпления, по които е оправдан. Освен обичайните неудобства от водените наказателни дела, твърди, че стреса и притесненията са довели до премахване на жлъчката, както и до страданието му от хроничен продуктивен неспецифичен плеврит. Претендира обезщетение от 300 000 лв., от тях 100 000 лв. за вредите от нохд 56/2017 г. по описа на РС-Разлог и 200 000 лв. за вредите от обвиненията по нохд № 931/2017 г. по описа на с.с.

Прокуратурата изразява становище за неоснователност на исковете, както по основание, така и по размер. Соци, че всички действия на прокуратурата са законосъобразни и не са довели до претендираните от ищеца неимуществени вреди, тъй като са извършвани за разкриване на обективната истина при спазване изискванията на НПК. Соци, че ищецът не е претърпял неимуществени вреди. Изтъква, че делата са протекли в разумен срок; спрямо ищецът не са взимани мерки за процесуални принуда, както и че част от престъпленията не са тежки по см. на чл. 93, т. 7 от НК. Да се има предвид, че двете наказателни производства, в определен период от време са водени едновременно, което прави невъзможно разграничаване на претендираните от ищеца по всяко едно обезщетение за неимуществени вреди, като присъждане в хипотеза като настоящата и по двете нох дела, ще

се стигне до недопустимо обезщетяване два пъти на едни и същи вреди.

Посочва, че ищецът има принос за сочените от него вреди, тъй като поведението му е повод за образуване на двете наказателни производства – в неговата власт, като управител на „С.“, ЕООД е била възможността за заплащане на трудовите възнаграждения на бившите му работници, което не е сторил; както и в негова фактическа власт са били двата автомобила, напуснали патримониума на дружеството.

От събраните по делото доказателства, обсъдени във връзка с тезите на страните, съдът приема за установено следното от фактическа и правна страна:

От материалите по приложеното нохд № 56 по описа за 2017 г. на РС-Разлог се установява, че през 2015 г. е започнала предварителна проверка по прокурорска преписка 951/2015 г. на РП-Разлог. Въз основа на проверката на 15.12.2016 г. ищецът А.Д. е привлечен като обвиняем и му е повдигнато обвинение, а на 20.12.2016 г. му е предявено разследването.

На 19.1.2017 г. в РС-Разлог е внесен обвинителен акт, по който е образувано нохд № 56/2017 г. като Д. е обвинен в извършване на следните престъпления:

- за това че в гр. Б., по неустановено време, в периода след месец октомври на 2009 г. след влизане в сила на 10 бр. решения на РС -Разлог, с които са установени парични задължения на ООД „С.“ за изплащане на трудови възнаграждения в полза на посочени лица в обвинителни акт или присъдени задължения с общ размер от 38 810,82 лв., ведно с дължимото обезщетение за забавено изпълнение и разноски към 18.2.2013 г. – датата на обявяване в несъстоятелност на ЕООД „С.“ с решение на БлОС, Ал. Д. в качеството си на управител, представител и собственик на капитала на дружеството, попречил и осуетил изпълнението на съдебните решения, като извършил действия по укриване, разпореждане и управление в своя ползва и в полза на трети лица на движимо имущество, собственост на дружеството – машини съоръжения инсталации, дограма, покриви на сгради, оборудване и други движими вещи, собственост на дружеството, свързани с производствената и търговската му дейност, включително и укрил 9 моторни превозни средства, които МПС-та са индивидуализирани в обвинителния акт, както и е извършил действия на разпореждане и управление в своя полза и в полза на трети лица с налични парични средства, собственост на дружеството, в резултат, на които действия са останали неизплатени присъдените парични задължения – престъпление по чл. 296, ал.1, пр. 1 НК и

-затова че в гр. Б., в качеството си на търговец, управител, представител и собственик на капитала на ЕООД „С.“ по неустановено време в периода след 08.11.2011 г. – датата на откриване на производство по несъстоятелност на дружеството, с начална дата на неплатежоспособността 29.4.2009 г. до към 18.2.2013 г. – датата на обявяване на ЕООД „С.“ в несъстоятелност, Ал. Д. е скрил на неустановено място пари от касовата наличност на дружеството, които могат да послужат за удовлетворяване на неговите кредитори; скрил е на неустановено място 9 бр. МПС-та/индивидуализирани в обвинителния

акт/, скрил е на неустановено място движими вещи, унищожил и повредил движими и недвижими вещи, които са могли да послужат за удовлетворяване на неговите кредитори – сгради, бетонов център, машини, съоръжения и друго оборудване /кантар, стерала, бензинови колонки, компресори, циркуляри, фрези, агрегати, автомат, преси, перфоратор, помпи и др/, описани в доклад на временния синдик; скрил е на неустановено място търговските книги и счетоводните документи на дружеството, с което затруднил установяване на активите и пасивите на неговото предприятие и дейност като от изброените действия са настъпили щети в особено големи размери - над 1 399 289,96 лв., представляващи неудовлетворяване на задължения към кредитори и случаят е особено тежък - престъпление по чл. 227 г НК във вр. с чл. 227в, ал. 2 във вр. с чл. 227в, ал. 1, т. 1 пр. 1, пр. 2 и пр. 3 и т. 8, пр. 2 НК.

Пред РС са проведени 13 открити с.з. като с присъда № 4189 от 5.9.2019 г. е признат за невиновен. По време на производството съдът с определение от с.з. от 21.6.2017 г. не е приел за разглеждане предявения от П. К. срещу подсъдимия граждански иск за вреди, като с определение № 3775/28.6.2017 г. е оставил без уважение и искането на РП за допускане обезпечение на глобата и конфискацията, предвидени като наказания по престъпленията, описани в обвинителния акт, чрез налагане на възбрана, върху имоти собственост на подсъдимия.

Протестираната от РП оправдателна присъда е потвърдена от БлОС с решение № 2295/3.6.2020 г. по внохд 381/2019 г., образувано на 04.10.2019 г. присъдата е влязла в сила на 3.6.2020 г.

По време на водената прокурорска преписка № 951/2015 г. е образувана и друга с № 1062/2017 г., по която на 5.6.2017 г. е образувано наказателно производство срещу Ал. Д. за извършено престъпление по чл. 206 НК. По нея на 19.10.2017 г. е привлечен като обвиняем по досъдебно производство 55/2017 г., в което качество е разпитван на 7 и 13 ноември 2017 г. като на 24.11.2017 г. му е предявено разследването.

По преписката на 21.12.2017 г. в РС-Разлог е внесен обвинителен акт, по който е образувано нхд 931/2017 г. Според обвинителния акт Д. е обвинен в условията на реална съвкупност, затова че след като е бил лишен от правото да се разпорежда и управлява като едноличен собственик на капитала на ЕООД „С.“, обявено в несъстоятелност, на неустановена дата в периода около месец април – месец май 2013 г. в гр. Б. противозаконно присвоил чужда движима вещ - товарен автомобил /индивидуализиран в обвинителния акт/, която владеел – както и на 1.1.2016 г. в гр. Петрич, противозаконно присвоил чужда движима вещ специален автомобил /индивидуализирана в обвинителния акт/, която владеел- престъпление по чл. 206, ал. 1 от НК за първата вещ и по чл. 206, ал. 3, пр. 1 във вр. с чл. 206, ал. 1 НК за втората.

С присъда № 4140/3.9.2019 г. на РС, подписана с особено мнение от председателя на състава, е признат за невиновен. Проведени са 16 открити с.з.

Протестираната от РП оправдателна присъда е потвърдена от БлОС с Решение № 903581/13.8.2020 г., постановено по внохд 382/2019 г., образувано

на 04.10.2019 г., също подписана с особено мнение от председателя на съдебния състав. Присъдата е влязла в сила на 13.8.2020 г.

От показанията на св. М. П., с когото ищецът е приятел, се установява, че ищецът А. по време на водените срещу него дела е проявявал рязко промяна на състоянието си от „страшно превъзбуден“ до „пълна апатия“; имало е периоди, в които е странял от хората, не е излизал; карал се е със децата си; бил е стресиран, притеснен от това че хората започнали да го гледат като престъпник; страх го е било, че може да влезе в затвора; по това време му извадили жлъчката.

От разпита на сина на ищеца, св. Д. Д. се установява, че по време на делата е имало пререкания между него и ищеца; че ищецът е бил стресиран от делата; изнервен, дори е имало случаи на злоупотреба с алкохола. Свидетелят разказва за разговор с баща си, в които той е бил много уплашен, стресиран, дори е проявил слабост като пред него се е разплакал, което е необичайно за него, тъй като той е изключително горд човек, символ на опора.

От епикриза на ИЗ № 9866 на МБАЛ Пулс е видно, че А.Д. е постъпил в отделение по хирургия на 13.10.2016 г. Опериран е като му е премахнат жлъчния мехур и е изписан на 16.10.2016 в добро общо състояние. Изписан е с препоръки за амбулаторно проследяване на състоянието и при нужда консултация със специалисти; както и сваляне на конците на десети следоперативен ден. Отразано е в епикризата че оплакванията му датират по данни на болния, от няколко месеца, от който срок той чувствал болки високо в корема и дясно подреброе и ирадиращи към дясна плешка; имал гадене, повръщал по време на кризи, като преди 20 дни бил хоспитализиран за подобни оплаквания, а от 3 дни болките са се засилили.

В предходна епикриза на ИЗ 2434/2016 г. на СБАЛББ „Св. София“ отделение по хирургия е видно, че Ал. Д. е постъпил в отделение по хирургия на 28.7.2016 г- по повод оплаквания с давност от около 3 седмици: обилно изпотяване; респираторно зависими болки в лява гръдна половина, мигриращи прекордиално, засилващи се в ляво странично легнало положение и слабо повлияващи се от аналгетици; редуция на телесното тегло. Посочено е още за ход на заболяването, че се касае за болен, постъпил в клиниката с данни за пневмония на белите дроб с придружаващ инкапсулиран преврален излив в лява горяма плеврална кухина. Вследствие на започналото комплексно антибактериално и симптоматично лечение общото здравословно състояние на Д. се значително подобрило

Представена и още една епикриза на ИЗ № 2508/2016 г. от СБАЛББ „Св. София“, от която е видно, че Д. постъпва за втори път в клиниката по повод същите оплаквания /както при първото постъпване в тази болница/: за оплаквания от около 4 седмици за обилно изпотяване, респираторно зависими болки в лява гръдна половина, мигриращи прекордиално, засилващи се в ляво странично легнало положение и слабо повлияващи се от аналгетици; редуция на теглото. След съответните изследвания и манипулации, визирани в документа, е изписан на 12.8.2016 г. с диагноза плеврално увреждане, неуточнен хроничен продуктивен неспецифичен

плеврит; плеврален излив в лява голяма плеврална кухина.

От съдебно назначената експертиза след запознаване с представените документи по отношение здравословното състояние на ищеца, е видно, че след проведени прегледи и изследвания на 28.7.2016 г. Д. е диагностициран с плеврален излив в лява половина на плералната кухина. С диагностична и терапевтична цел е проведена пункция с отстраняване на плевралната течност. При изследване на плеврален пунктат е преценено, че се касае за ексудат - неспецифичен възпалителен процес. Наличието на доказани неутрофили в ексудата говори за причиняването му от бактериална инфекция. За случая е прието, че се касае за плевропневмония – едновременно възпаление на бял дроб и плевра.

При изследванията на Д. е било установено и холелитиаза – жлъчно-каменна болест, хроничен гастрит и хиперпазия с аденом /доброкачествен тумор/ на ляв надбъбрек.

На 10.8.16 г. при Д. е установено персистиране на плевралния излив, като след изследване, вкл. хистологично е преценено, че се касае за фибринозен плеврален излив от хроничен продуктивен неспецифичен възпалителен процес

Обяснява вещото лице, че непосредствената причина за плевралния излив е предизвикан от патогенни бактерии възпалителен процес на бял дроб и плеви; както и че възникването на тази белодробна инфекция има конкретен причинител и не може да се свърже пряко с изживяван хроничен стрес.

Теоретичната възможност изживяния хроничен стрес да отслаби имунитета, тъй като при нормални съпротивителни сили една инфекция би протекла по-леко, то по-тежкото протичане и хронифициране на възпалителния процес може да е провокирано от стресова реакция. Но ако е бил налице хроничен стрес, водещ до отслабен имунитет, то той би следвало да е свързан и с други чести инфекции, а за такива не са представени данни.

По отношение на хирургичното отстраняване – лапароскопски на 14.10.2016 г. на жлъчния мехур, вещото лице сочи, че заболяването е с голяма давност – месеци, години, без възможност - поради липса на данни от преди 2016 г. за определяне на точната му давност. Заявява, че не може да се изведе пряка причинно-следствената връзка между установеното заболяване и евентуалното изживявания стрес, за което е съобразил рисковите фактори, които по принцип създават предпоставка за образуване на жлъчни камъни посочвайки конкретните вродени и/или хранителни и др. фактори.

Въз основа на експертното заключение съдът счита, че не се установява заболяванията по отстраняването на жлъчния мехур и заболяването на ищеца от хроничния непродуктивен неспецифичен плеврит да са вследствие на изживяния от него стрес т.е да е причина за тези заболявания. Следователно няма твърдяната от ищеца причинно следствена връзка като последица от наказателните производства помежду им

С оглед на така установените факти, съдът приема, предявения иск с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3, пр. 1 от Закона за отговорността на

държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/ за неимуществени вреди за частично основателен, предвид следното:

Според цитираната норма, държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от органите на дознанието, следствието, прокуратурата и съда от незаконно: обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление или поради това, че наказателното преследване е образувано след като наказателното преследване е погасено по давност или деянието е амнистирано. По делото се установява, че ищецът е оправдан от съдебните инстанции по образуваното срещу него обвинения в извършване на престъпления от общ характер – за престъпление по чл. 296, ал. 1, пр. 1 от НК; за престъпление по чл. 227 г НК във вр. с чл. 227в, ал. 2 във вр. с чл. 227в, ал. 1, т. 1 пр. 1, пр. 2 и пр. 3 и т. 8, пр. 2 НК; за престъпление по чл. 206, ал. 1 от НК ; и - по чл. 206, ал. 3 , пр. 1 във вр. с чл. 206, ал. 1 НК.

В чл. 4 ЗОДОВ е постановено държавата да отговаря за всички вреди имуществени и неимуществени, само ако са пряка и непосредствена последица от увреждането. Следователно обезщетение се дължи при доказана причинна връзка между незаконното обвинение за извършено престъпление и претърпените вреди. Според съдебната практика, при иск за неимуществените вреди, причинени от обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление, съдът е надлежно сезиран за обезщетяване на неприятните чувства, усещания и преживяния, независимо дали в исковата молба те са подробно описани. Достатъчно е да се претендира обезщетение за неимуществени вреди от съответното действие, бездействие или акт на държавни орган по чл. 2 ЗОДОВ.

Съдът счита, че се установява причинно следствената връзка между водените наказателни дела и състоянието на ищеца, посочено по-горе, въз основа на събраните гласни доказателства досежно психическото и физическо му състояние по време на водените наказателни дела и след това.

Съдът не намира за доказана причинната връзка между наказателните производства срещу Д. и отстраняването на жлъчния мехур и наличието на наличния хроничен непродуктивен неспецифичен плеврит.

Според разпоредбата на чл. 52 ЗЗД съдът определя размера на обезщетението за неимуществени вреди по справедливост като изхожда от конкретните претърпени от пострадалия вреди. Обезщетението трябва да е съизмерно с болките и страданията на пострадалото лице, като се съобразят конкретните данни по делото, както и обществените представи за справедливост. Тази преценка, следва да се направи въз основа на тежестта на повдигнатото обвинение, дали е от общ или частен характер, какво наказание се предвижда за него, дали е приключило в досъдебната фаза или е проведено и съдебно производство, продължителността на наказателното

производство, вида на мярката за неотклонение; разгласяването чрез медиите; има ли влошаване на здравословното състояние, конкретните преживявания на ищеца и отражение върху живота му – семейство, професионална и обществена среда. Това е постановено от ВКС в решения по чл 290 от ГПК – Р № 832/10.12.2010 г. по гр.д. № 593/2010 г.; Р № 708/14.1.11 г. по гр.д. 1389/09 г., Р № 407/26.5.10 г. по гр.д. 1273/09 г. и др. Съдът съобразявайки изброените критерии с конкретно установените по настоящото дело факти, счита иска за основателен за сумата от 4 000 лв. предвид следното: Срещу ищеца са водени наказателни производства от общ характер с обвинения в няколко престъпления, за които се предвижда наказание лишаване от свобода до 3 години или глоба до 5000 лв. за престъплението по чл. 296, ал. 1, пр. 1 от НК; на лишаване от свобода от 3 до 15 години, както и възможност за постановяване на глоба до 500 лв. и конфискация на част или цялото имущество на виновния за престъплението по чл. 227г във вр. с чл. 227в, ал. 2 във вр. с чл. 227, ал. 1, т. 1, пр. 1, 2 и 3 и т. 8, пр. 2 от НК; на лишаване от свобода от 1 до 6 години за престъпление по чл. 206, ал. 1 от НК и на лишаване от свобода от 3 до 10 години и възможност за конфискация на част или цялото имущество на виновния за престъплението по чл. 206, ал. 3, пр. 1 в вр. с чл. 206, ал. 1 НК. По делата не е вземана мярка за неотклонение; оправдаването е постановено още на първата съдебна инстанция.

Спазването принципът за справедливост при определяне размера на обезщетението означава да се вземат предвид и личните чувства на увредения и начина, по който той субективно е понесъл вредата. Преценката на доказателствата досежно състоянието на ищеца, налага извода, че в резултат на водените наказателни производства продължили общо почти 3 г и 3 месеца ищецът, е претърпял страдание, унижение, изолиране от приятелски кръг, , появила се е тревожност, нервност; което се е отразило негативно на цялото му близко обкръжение. Следва да се отчете, че престъпленията, в които ищецът е бил обвинен са свързани с работата му на управител и представляващ ЕООД „С.“, по повод образуване на производство за откриване на производство по несъстоятелност.

Предвид изложеното съдът намира, че иска срещу прокуратурата за неимуществени вреди е основателен за размер на обезщетението от 4 000 лв. Размерът съответства и на жизнения стандарт и на конкретните икономически условия за живот в страната. Съдът счита, че няма пречки да се определи едно глобално обезщетение за неимуществените вреди съобразявайки всички основания и обстоятелства, за които е сезиран.

За целта отчете т. 11 на ТР 3/2004 г. на ОСГК на ВКС и решения на ВКС по чл. 290 ГПК/Р. 449/16.5.2013 г. по гр.д. 1393/2011 г.; Р. № 554 по гр.д. 266/12 г. и др. , според които щом по едно и също време е имало наказателни производства, по които страната е привлечена като обвиняем, причинените ѝ от това неимуществени вреди са във връзка с всички обвинения. Изпитваните притеснения, страх от изхода на делото, неудобството, опетняването на доброто име в обществото и накърняването на достойнството и честта, са във връзка с всички обвинения, независимо дали са повдигнати в едно или в множество отделни дела. Вредите, причинени от обвинението по едно от

всички, са само част от общите неимуществени вреди, което дава отражение върху размера на конкретното парично обезщетение.

В настоящия случай се налага БлОС да разграничи размера на вредите по двете нохд дела предвид различния момент, от който се дължи законната лихва върху обезщетението, тъй като датата на влизане в сила на оправдателните присъди не съвпадат. Отговорността на държавата за вреди от незаконни действия на правозащитни органи възниква от момента на влизане в сила на решението, с което е оправдано лицето, осъдено на наказание по НК, от който момент ответникът изпада в забава, дължи лихва върху размера на присъденото обезщетение и започва да тече погасителната давност за реализиране отговорността на държавата – ТР № № 3 от 22.04.2004 г. по тълк. д. № 3/2004 г., ОСГК на ВКС, т. 4.

Ето защо при съпоставяне на броят на деянията, за които са постановени оправдателните присъди, тежестта на всяко едно от деянията, в които ищецът е обвинен, както и фактите по всяко едно обвинение съдът счита, че следва да определи за обвиненията в престъпление, по приключило на 03.06.2020 г. нохд № 56/2017 г. обезщетение от 2 500 лв., а по второто приключило на 13.08.2020 г. нохд № 931/2017 г. - от 1 500 лв., от които дати на приключване на наказателните дела съдът присъжда и законната лихва върху съответните обезщетения.

Съдът счита, че няма съпричиняване от пострадалия за водените срещу него наказателни дела. Аргументирането от Прокуратурата на довода по чл. 5 от ЗОДОВ с това, че Д. е бил управител на „С.“, ЕООД и в неговата разпоредителна власт са били активите на дружеството, с които е могло да бъдат изплатени трудовите възнаграждения на бившите му работници/включително и сумите в каса, но не го е сторил, е несъстоятелно, тъй като това са част от твърденията при обвиненията, за които ищецът е оправдан. А за тях като факти, обосноваващи възражението по настоящото производство няма ангажирани доказателства.

Тъй като иска е уважен частично, то на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ съдът осъжда ответника да заплати на ищеца ,направените от него разноски по делото, а именно 10 лв. представляваща платената държавната такса по предявения иск и платените разноски за адвокат съразмерно уважената част от иска в размер на 70лв.

Възражението за прекомерност на адвокатското възнаграждение от 4 200 лв. на упълномощения от ищеца адвокат, съдът счита за несъстоятелно, тъй като по предявения иск, който съдът счита за един - за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в общ размер на 300 000 лв., макар в петитума да е раздробен размера на три претенции всяка от които по 100 000 лв.- минималния размер за адвокатско възнаграждение възлиза на 7 530 лв., изчислено съобразно т. 5 на чл. 7, ал. 2 от Наредба 1/9.7.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Водим от изложеното и на основание чл. 2, ал. 1, т. 3, пр. 1 и чл. 5 от ЗОДОВ, съдът

РЕШИ:

Осъжда Прокуратурата на Република България да заплати на А. Д. Д., с ЕГН *, от гр. Б., ул. „В. Л.”, * сумата от 2 500 лв. /две хиляди и петстотин лева/, представляваща обезщетение за неимуществени вреди в резултат на незаконни действия по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ, изразяващи се в незаконни обвинения в престъпления, за които е образувано нощд № 56/2017 г. по описа на РС-Разлог, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 03.06.2020 г. до окончателното ѝ изплащане, като отхвърля иска в частта над уважения до предявения размер от 100 000 лв. като неоснователен

Осъжда Прокуратурата на Република България да заплати на А. Д. Д., с ЕГН *, от гр. Б., ул. „В. Л.”, * сумата от 1 500 лв. /хиляда и петстотин лева/, представляваща обезщетение за неимуществени вреди в резултат на незаконни действия по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ, изразяващи се в незаконни обвинения в престъпления, за които е образувано нощд № 931/2017 г. по описа на РС-Разлог, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 13.08.2020 г. до окончателното ѝ изплащане, като отхвърля иска в частта над уважения до предявения размер от 200 000 лв. като неоснователен.

Осъжда Прокуратурата на Република България да заплати на А. Д. Д., с ЕГН * направените от него разноси по делото в размер на 70 лв.

Решението може да се атакува в четиринадесетдневен срок от връчването му на страните пред Софийски апелативен съд.

Съдия при Окръжен съд – Благоевград: _____